

کویش کندلوس

۲

ÂJÎŞ	تب و لرز سرماخوردگی	آجیش
ÂXER	آخور	آخر
ÂXXEYKE	آخیش	آخیکه
ÂRES	عروس	آرس
ÂRSE-JELI	پارچه دم قیچی	آرسه جلی
ÂRUNAK	کفشدوز؛ خاله پینه دوز (حشره)	آرونک
ÂSSEK	آهسته	آسک
ÂSENI	افسانه	آسنی
ÂSIO	آسیا	آسیو
ÂSIOVUN	آسیابان	آسیوون
ÂL	موجود خیالی که به زائو آسیب رساند	آل
ÂLLÎŞ-E XODÂ	شکر خدا	آلیش خدا
ÂMUN	فغان — امان	آمون
AYJA	عاجدار	آیجه

۱

ABAL - SENGI	بختک	ابل سنگی
ATRÂ	سبزی کوهی	اترا
AJÂR	شاخه های جوان و کوچک	اجار
AJÂRA	هویج	اجاره
AJENNA	جن ها	اجنه
AJUBIRA	عجیب و غریب	اجویره

* در محاسبه (پنجک = پنجه) روز اول سال را کنار می گذارند ۴ روز دیگر، هر روز نماینده یک فصل است و از هوای آن روز، موقعیت فصل را در می یابند.

[نام ماه ها همان نام های قدیم ایرانی است ولی به جای آنکه ۱۲ ماه ۳۰ روز بگیرند ۵ روز متمم سال را به آخر ماه هشتم یا دوازدهم بیفزایند، در گاه شماری جدید، شش ماه اول سال را ۳۱ روز و شش ماه آخر سال را در سال های کبیسه ۳۰ روزه محسوب می دارند]. بیست مقاله تقی زاده ۱۷۹ * اسفندار مذ: نام ماه دوازدهم باشد از سال شمسی و نام روز پنجم از هر ماه شمسی ... اسفند مذ نام روز سوم است که ختمه مسترقه قدیم ... اسپندار مذ، به معنی فروتنی و بردباری و سازگاری ... و مانند دیگر امشاسپندان واسطه آفریدگار و آفریدگان است. برهان قاطع. (آیا این فقره را نمی توان اینطور تعبیر کرد که؛

بهار، آخرین قسمت سال بوده و با سه بهار یک دوره سه ساله تمام می شده و بنابر این معنی جمله آن باشد که سال از تابستان آغاز می شود؟)

تقی زاده، بیست ۲۰ مقاله — گاهشماری ۶۸ * در هر ماه نیز یک روز را «گرچ» می دانند. شاید هم معنی «مبارک» باشد. نام ماه آخر، معادل کلمه «نوروز» است.]

بیست مقاله. تقی زاده — تعلیقات. ۵۲۰ [و آقای شیخ موسی نثری همدانی می نویسد: من از ساکنین نور از توابع مازندران شنیده و تحقیق کرده ام ...

۱ — اونماه ۲ — ارکماه ۳ — دیمه ۴ — وهمنماه ۵ — نورزماه ۶ — فردینماه ۷ — کرچماه ۸ — خره ماه ۹ — تیرماه ۱۰ — ملالماه ۱۱ — شرورماه ۱۲ — میرماه که هر یک ۳۰ روز هستند و ختمه مسترقه در آخر اونماه اضافه می شود ..

بیست مقاله. تقی زاده — تعلیقات. ۵۱۸ * زرتشتیان ایران، هنوز هم (جشن آب) دارند و تقریباً همین برنامه را در (ماه تیر) اجرا می کنند.

موبد مهربان فروتن، در آتشکده زرتشتیان یزد گفتند که: در قدیم ترانه هائی می خواندند که اکنون بعضی از پیرزنان زرتشتی پاره ای از آن ها را به یاد دارند و بیشتر ترانه های مربوط به برگزاری این آیین از میان رفته است.

ESKENJAK	اسکنجک	هق هق بعد از گریه
ESKENA	اسکنه	ابزار درود گران - قلم آهنی
ASMÂ	اسما	زن بدکاره
AŞ	اش	خرس
EŞKÂR - ZEREŞK	اشکار زرشک	زرشک پلو
EŞKÂR - VARZÂ	اشکار ورزا	گاو کوهی
EŞKELAK-HASSEKÂ	اشکلک هسکا	استخوان ران گوسفند
EŞKAM	اشکم	شکم
EŞKEMIR	اشکمیر	تیر وسط اطاق، ستون بنا
AŞENÂR	اشنار	گل صد تومانی از تیره آلاله که نام علمی آن PEONY می باشد
EŞNÂFA	اشنافه	عطسه
AŞENAK	اشنک	سمور
AŞUN	اشون	دیشب
AFÂQA	افاقه	فایده داشتن، بهبود، بهبود یافتن
AFRÂ	افرا	درخت صنعتی - افرا
AFENDÂRA	افنداره	داس نوک کج
AQUZ	اقوز	گردو
AL	ال	نوعی درختچه که میوه قرمز یا سیاه دارد
ALMUTI	الموتی	سیب ترش
ALANDERI	الندری	میوه جنگلی
ALENNA	النه	علف هرزه پوسیده
ALANNA	النه	شاخته
ALA	اله	لک صورت
ALAH	اله	عقاب

اله ALAH در گویش کندلوس به معنی عقاب و موت MUT به معنی موطن است
لذا معنی الموت آشیانه عقاب است.

AJUZA	اجوزه (عجوزه)	پیرزن
EHRÂMI	احرامی	بُتجه حمام به رنگ سیاه و سفید
AXLÂT	اخلاط	فلفل
AXLÂT - TARA	اخلاط تره	مرزه
AXA	اخه	آدم خل و چل، سبک عقل
ARDÂL	اردال	علف هرزه
ARQA	ارقه	بیباک
ARMEJI	ارمچی	جوجه تیغی
AZZÂR	ازار	درخت آزاد
EZÂRE	ازاره	نرده چوبی
AZÂL	ازال	خیش چوبی
AZÂL - BENNEKÂ	ازال بنگا	چوب کونه دستگاه شخم زنی (خیش) که تیغه فلزی (گاو آهن) را به آن وصل می کنند.
AZGA	ازگه	جوانه درخت یا گل
AZI	ازی	زود
AZIMÂR	ازیمار	بعداً
ASÂ	اسا	الآن
ASSÂ	اسا	برگ چغندر وحشی
ESSÂ	اسا	استاد
ESSÂVUN	اساوون	ایستاده
ESBENÂ	اسبنا	اسفناج
ESBÊ	اسبه	سفید
ESBÊAL	اسبه ال	نوعی درخت (ال سفید) از تیره CORNACEA
ESBIJ	اسبیج	شپش
ESKÂT	اسکات	چرم گاو
ESKELEM	اسکلم	نوعی خار جنگلی

O - CILIK	سقایک (پرنده)	اوچیلیک
O - DARJÂN	بندگاه در نهر آب	اودرجان
O - DANG	ارزن کوب آبی — دنگ آبی	اودنگ
URSI	کفش	اورسی
ORNOȘ	عرعر خر	اورنوش
URI VARI	آبرو ریزی	اوری وری
OZER	نسیم سرد	اوزر
OSSE - ZAN	زن حامله — باردار	اوس زن
UF	آخ	اوف
OFESK	وسيله ای شبیه آبدزدک (نوعی اسباب بازی) که کودکان برای بازی از ساقه کلپرمی سازند که بادسته ای شبیه پیستون عمل می کند و آب را می پاشد.	اوفسک
OLBA	پهلوی — آب گاه	اولب
OLA	تاول	اوله
O- VAR	کنار آب، مستراح	اوور
AVYÂ	نام پرنده ای است شبیه کبک	اویا (گبیر)
IJE	اینجا	ایجه
IZÂR	پارچه دست بافته پشمی محلی برای ساخت چادرش	ایزار
ILÂ	باز (ضد بسته)	ایلا
ب		
BÂBI	بی دین	بابی
BÂJI	کرم کدو	باجی
BÂJILAR	مبتلا به کرم کدو	باجی لر
BÂDUNA	برنجک	بادونه
BÂRI	سکوی کنار دیوار	باری

ALİJA - QAVÂ	الیجه قبا — پارچه راه راه؛ لباس زینتی و عالی فاخر که از ایریشم بافند	الیجه قوا
ELIMÂ	گیاهی کوهی شبیه پیازچه که بجای سبزی خورند یا در خورش مصرف کنند.	الیما
AMZA	گشنیز	امزه
AMȘO	امشب	امشو
AMNIYA	امنیه (ژاندارم)	امنیه
AMMUR	انبر	امور
AMUN	امان	امون
ANJA	قطعه قطعه کردن بلغور	انچه
ANJA - PELÂ	پلسو که با بلغور گندم و برنج پزند	انچه پلا
ANJÎȘTÂ	ناشتا	انجیشتا
ANJILI	نوعی درخت جنگلی سترون که برگهایش شبیه درخت انجیر است	انجیلی
ANGU	گاه خرد شده	انگو
ANGIS	انگشت	انگیس
O - TARA	تره آبی (گیاهی که در کف رودخانه ها می روید و خوراکی است (بولاغ اوتی)	اوتره
O - TIKÂ	پرنده ای شبیه به قناری که نوکش را برای غذا در آب فرو می کند یا خودش زیر آب می رود.	اوتیکا
O - JÂ	درخت جنگلی	اوجا
O - JI	نوعی پونه وحشی	اوجی
OÇ	پوست ارزن	اوج

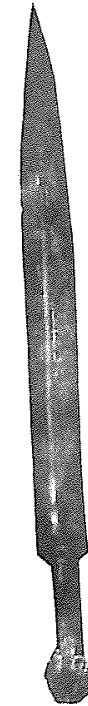
BARI	ریده شده	بری
BRIN	گنده درخت	برین
BEZTI	اخم و تخم	بزتی
BEZGELA	بزغاله	بزگله
BEZYÂR	بیزار	بزیار
BEŞKÂNI	شکسته	بشکانی
BAKAT	افتاده (سقوط کرده)	بکت
BAKETEKÂ	در حال دراز کشیدن	بکته کا
BAKKENIYAN	کندن	بکنین
BAKKENI	کنده شده	بکنی
BAKO	بخاران (خاراندن)	بکو
BELESK	سیخ	بلسک
BELESMAK	سیخونک	بلسمک
BELFA	ابرو	بلفه
BALAM	سبزه با گل و ریشه	بلم
BALAM	خاکستر روی آتش	بلم
BALU	نوعی بیلچه سرکج	بلو
BAMERDE MÂR	مادر مرده	بمرده مار
BAMENNE	مردم	بمنه
BAMUN	بمان (ازماندن)	بمون
BAMUNNA	بماند (ازماندن)	بمونه
BEN	زیر	بن
BENÂYIR	زیردیگی برای سر سفره	بن آیر
BENJ	برنج	بنج
BENDAŞT	دشت پائین	بن دشت
BENNISAR	سحرگاه	بنی سر

BÂRIJA	نوعی گیاه که علاوه بر مصرف پزشکی برای پرورش زنبور عسل از آن استفاده می‌شود. این گیاه از تیره FERULA GAMOSA می‌باشد	باریجه
BÂQELEŞ	بقولی، مثلاً	باقلش
BÂKKELE	باقالی	باکله
BÂL	دست	بال
BÂLÂN	هوایما	بالان
BÂLBAKAT	دست افتاده (در موقع نفرین گویند یعنی دست هایت بیفتد.)	بال بکت
BÂL KING	آرنج	بال کینگ
BÂMEŞI	گریه	بامه شی
BABÂ	پدر	ببا
BABELÂS	پلاسیده	ببلاس
BAPAT BETIM	آدمی که باد شکمش بویناک است	بپت بتیم
BAPIS	پوسیده	بپیس
BAJOS	جویده	بجوس
BAÇÂ	چاییده	بچا
BAÇOS	مکیده شده	بچوس
BAXTA	بره دو ساله نر	بخته
BER	اهرم، سیخونک	بر
BERÂR	برادر	برار
BERÂRZÂ	برادرزاده	برارزا
BEREM	اهرم	برم
BERMA	گریه	برمه
BARAN	گونی	برن

پ

PÂPELI	پروانه	پاپلی
PÂRPIRÂR	سالها قبل	پار پیرار
PÂLEN	پالان	پالن
PATEKÂ	رَبّ گوجه درختی	پتکا
PETEL	موی ژولیده جلوسر	پتل
PATU	دوغ پخته کیسه کرده که از آن کشک درست کنند	پتو
PETI	کهنه ای که در سوراخی برای بستن گذارند	پتی
PAJONE	می پزد	پجنه
PÊÇPÊÇLO	لب کنگره ای	پچ پچ لو
PER	پدر	پر
PRÂM	نازا	پرام
PARPETI	دست و پازدن	پر پتی
PARTEK	لبه بام	پر تک
PERTOK	شاشیدن	پر توک
PARÇİMŞAX	نوعی پرنده کوچک که سینه اش قرمز رنگ و بدنش طوسی سیراست	پر چیم شخ
PERSÂX	نوعی شیرینی (آمیزه ای از آرد، شکر، تخم مرغ، گردو و فلفل.)	پرساخ
PAREŞKÂ	محل سکونت - محل زندگی	پرشکا
PERKEN	کثیف چرک و پرک	پرکن
PARKING	منزوی، گوشه گیر	پرکینگ
PURUŞAK	جزیی - جزوی	پروشک
PÊROMÂR	ناسزا به پدر و مادر	پرومار

BENESO	طحال گوسفند	بن سو
BENEKÂ	چوب کج گاو آهن که خیش به آن وصل می شود	بنکا
BANNAN	بند تنبان	بنن
BENEVÂZ	اهدائی، شادیانه	بنواز
BENA	زمین	بنه
BENNIM	درونی	بنیم
BO	بگو	بو
BOTAN	گفتن	بو تن
BUR	برو	بور
BURDAN	رفتن	بور دن
BOLÂRDENI	پاره شده	بولاردنی
BUM	بام	بوم
BAVIN	بین (برای دیدن هر چیزی)	بوین
BAH	به (میوه)	به
BI	سیر داغ	بی
BAYTE	گرفت	بیته
BIJ	داخل دهان (لب)	بیج
BIR	خاکستر داغ	بیر
BIYERZ	کنف	بیرز
BIZ	اخم	بیز
BI SARDEM	بی عقل	بی سردم
BEYK	خان	بیک
BIMSENI	آموخته	بیمسنی
BIMUAN	آمدن	بیموئن
BIMA	ورآمده	بیمه
BIYA	بیاید	بیه
BAYIR	بگیر	ببیر

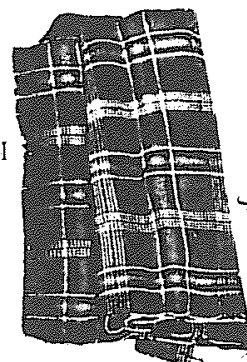

PUSTAX T	پوست تخت — پوست دباغی شده گوسفند	پوس تخت
PÊHRÂ	پس فردا	پهرا
PÊ	لنگه	پی
PIT	کهنه	پیت
PI TEKEPER	بنه بریده شده درخت کهنسال	پیت کپر
PÊTEKI	جوراب بی ساق	پی تکی
PEYTEL	پشت پا	پی تل
PITA	چوب پوسیده	پیته
PEYÇEKEL	زیر و رو کردن و کندن خاک توسط مرغ	پی چکل
PEYZÂ	بچه بعدی	پی زا
PIZÂ	نشا	پیزا
PIŞTEVÂŞ	نوعی خوراک از سبزی که همراه عدس، سیر، ادویه، و تخم مرغ می پزند. سبزی اصلی آن اسفناج است.	پیشت واش
PÊKLÂŞ	جست و جو	پی کلاش
PAYI	کنار	پی

ت

TÂ	نخ	تا
TÂJ	تاختن اسب و استر	تاج
TÂXSONÂXS	زهرمار شدن غذایی که با عصبانیت خورده شود	تاخس و ناخس
TÂŞ	شیب تند	تاش
TÂŞA	تیشه	تاشه

PEYRES	بلند شو، برخیز!	پیرس
PESPESI	سُرنا — سورنای	پسپی
PESQEL	قلمبه شده	پسقل
PESENA	سنجد	پسنه
PEŞTE PETI	نوعی چادر شب	پشت پتی
PEŞPEŞU	حرف زدن در خواب	پش پشو
PAŞMÂZIL	استخوان قاب بازی	پشمازیل
PAŞMİZÂR	چادر شب پشمی	پشم ایزار
PLÂ	پلو — پلاو	پلا
PALÇENÂR	نوعی گیاه که شبیه چنار شاخ و برگ می زند و حداکثر به یک متر می رسد. میوه آن به رنگ مشکی یا زرد به اندازه نخود و بسیار لذیذ است.	پل چنار
PALÂS	چادر شب پشمی	پلاس
PALO	آب جوش	پل او
PALVAR	تیر ساختمان	پلور
PALI	پهلوی	پلی
PALYÂSAR	حرکت دادن رمه از خوابگاه	پلیاسر
PLIŞÂFA	استخوان دنده	پلی شافه
PLÊYM	نوعی گیاه (آقطی) که گلهای سفید و	پلیم
SAMBUCUS	گل آذین چتری دارد از تیره	
EBULUS		
PANJIKÂŞ	نوعی نان محلی	پنجی کش
PENNIK	نیشکون	پنیک
PENNIKUK	کوچک	پنیکوک

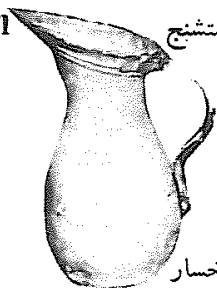
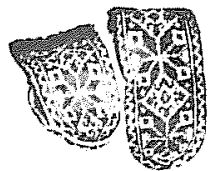

TESENE PATÂL	سن حشره بدبوایست	تسن پتال
TAȘ	آتش	تش
TAȘAR	تغییر کردن	تشر
TEȘK	گوساله نر	تشک
TAȘNI	تشنه	تشنی
TAȘNI	جوجه ماده ماکیان دوسه ماهه	تشنی
TAȘI	خار پشت، جوجه تیغی	تشی
TA'IKÂK	سرک کشیدن به قصد فضولی	تشی کاک
TAFSI	بی عرضه	تفسی
TOK	تاب	تک
TEK	لب	تک
TAL	تلخ	تل
TALÂ	خروس	تلا
TALÂTES	کوتاه	تلاتس
TALÂTEM	تلاش	تلاطم
TALÂJI	ماهی کوچک	تلاجی
TALÂR	طویله بزرگ	تلار
TAL TÂVINA	غذا به کسی زهر مار شدن	تل تاوینه
TALKA	فکسنی	تلکه
TLEM	گوساله ماده	تلم
TLEM	وسیله کره گیری	تلم
TALEMMÂR	آبستن	تلمار
TALI	خار	تلی

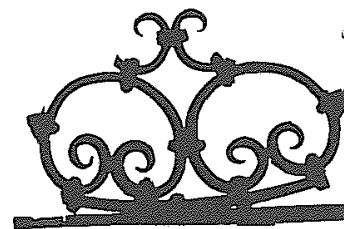
ه تنه درختی تنومند را خالی کرده در آن سوراخی تعبیه می‌کنند، سپس با میله‌ای که به انتهای آن پروانه‌ای چوبین متصل است ماست را می‌زنند تا کره جدا شود سپس دوع را از سوراخ خارج می‌کنند.

TÂQLA	حلقه سرطناپ	ناقله
TÂL	کپره	نال
	زنگ بزرگ گردن حیوانات	نال
TÂLEM	اسراف	تالم
TAB	توپ بازی	تب
TAB ȘIRMAYI	قرضی، عاریه‌ای	تب شیرمه‌یی
TABAK	کوتوله	تیک
TETEK	توتک (نوعی نان)	تنک
TETEN	توتون	تنن
TÊJ	تیز	تیج
TAR	برای تو	تر
TARTIZAK	شاهی و نی سوج	تر تیزک
TERȘ-E SESK	خیلی ترش	ترش سسک
TERȘIRA	سیب ترش و شیرین	ترشیره
TERKU	جوانه زدن گیاه و درخت. برجسته شدن منفذهای پوست بدن بر اثر سرما، هیجان و ترس. راست شدن موی بدن	ترکو
TEREM	اکلیل کوهی	ترم
TRENG	قرقاول	ترنگ
TARNA	ترد	ترنه
TARNEMÂR	بچه دار	ترنه مار
TRIK	پوست سبز گردو	تریک
TRIK	رگبار تگرگ	تریک
TES	بوی بد رها کردن	تس
TESEN	چسو	تسن

JÂFERÊHAMUN	شکمو	جافر همون
JÂNTE	چننه	چانته
JÂNEVAR	گرگ	جانور
JET	یوغ	جت
JERAB	جوراب	جرب
JERBESAR	راه رفتن با جوراب بی کفش	جربسر
JARŞ	آشغال	جرش
JERNEQ	ریق	جرنق
JARA	گال — جرب	جره
JEZQELAK	(دنبه ریز کرده که روغن آن را گرفته اند)	جزغلاک
JEZZAK	قرمه	جزک
JAQ	جیغ — فریاد	جیغ
JAQALA	مندرس	جغله
JAK	لباس پاره	جک
JELEMUR	کهنه پوش جلمبر	جل مور
JEMA	پیراهن	جمه
JANJARÂNI	جیرجیرک	جنجرانی
JENNAK	خود را به دیوانگی زدن	جنگ
JENNAK BAPÂŞIYE	اوقاتش تلخ شد	جنگ پاشیه
JENE MÂTETI	جنی — عصبی — متشنج	جن ماتتی
JUJAK	سبزه عید	جوجک
JURI	بالا	جوری
JULA	پارچ مسی دسته دار	جوله
JUNEKÂ	گاوانر	جونکا
JAVIN	چهره — جبین — رخسار	جوین

TALEY	فریاد (با صدای بلند صحبت کردن)	تلی
TALISÂJA	جارویی که از شاخه درخت درست کنند	تلی ساجه
TALLIK	نمد	تلیک
TENEK	آبکی	تنک
TANNIR	تنور	تنیر
TO	ورم — تب	تو
TUR	تبر	تور
TURA	توبره	توره
TOK	تاب خوردن	توک
TOM	تمام	توم
TAHM	بخار	تهم
TEHEYN	ماهی تابه	تهین
TIBTÂBLE	خال خال	تیب تابله
TISÂ	خال	تی سا
TIŞT	شق — راست	تیشت
TIKÂ	سار	تیکا
TIKEPETI	جل و پلاس	تیک پتی
TIL	گل	تیل
TILEN	گل آلود	تیلن
TIM	تخم	تیم
TINAK	تون حمام	تینک

ج

JÂJ	راست شدن موی بریدن	جاج
JÂRENG	محل تلنبار کردن هیزم و بوته	جارنگ

ÇAÇÇI	دست فروش دوره گرد	چچی
ÇERÇERO	آب باریکه	چرچرو
ÇARDA	شاخه درخت بابرگ	چرده
ÇARM	پاپوش روستایی	چرم
ÇERNÊL	جوهر برای نوشتن (کلمه روسی است)	چرنل
ÇARA	خوره	چره
ÇARA	دندان	چره
ÇRIK	جرقه — شراره	چریک
ÇEŞ	چشم	چش
ÇEŞME KING	رو دادن به کسی	چشم کینگ
ÇAK	پا	چک
ÇAKÂT	سیلی	چکات
ÇEKÂS	شبنم یخ زده	چکاس
ÇEK ÇEK	چکه چکه	چک چک
ÇEK ÇEKI	نشستن روی پا (به صورت چمباتمه)	چک چکی
ÇAK-E- SAR	مچ پا	چک سر
ÇEKO	تکه آتش زغال در آب انداختن برای دوری از چشم زخم	چکو
ÇAKUŞ	چکش	چکوش
ÇAKKA	کف زدن	چکه
ÇEGÂZ	پژمرده شدن چمن	چگاز
ÇAL PAR	پروانه آسیاب یا آب دنگ	چل پر
ÇELÇELÂ	چلچله	چل چلا
ÇAL ÇALE PAR	گیاه خوراکی	چل چل پر
ÇELESK	گیر کردن بین دو چیز	چلسک

JIJ	سرشاخه های ریز	جیج
JIR	پائین	جیر
JIRI	پایینی	جیری
JIKETA	گریه و زاری زیاد	جی کته

چ

ÇÂ	سرد	چا
ÇÂBLIK	گیاهی شبیه تره که خوراکی است و آنرا پخته و مصرف می کنند.	چابلیک
ÇAÇ	آبگردان	چاچ
ÇAÇEPÊ	کناره آبگردان	چاچ بی
ÇÂRQAD	روسری	چارقد
ÇÂRKE JÂM	کاسه یک چارکی	چارک جام
ÇÂŞT	ناهار	چاشت
ÇÂL	چاله	چال
ÇÂLÇÂŞ	نوعی بازی که برای هر سنی مناسب است — ابزاری ندارد با ایجاد نقطه ای بنام چاله بازیکنان دور آن می دوند ۶ تا خود را به چاله ای که توسط فردی محافظت می شود برسانند.	چال چاش
ÇAPAR	حصار چوبی	چپر
ÇOPPOL	پاشیدن آب	چپل
ÇETEN HESÂB	الکی	چتن حساب
ÇETA	دیوار سنگی سنگ چین	چته
ÇETI	چطور	چتی

ÇU SARDE	محفظه ای چوبین شبیه لژاسکی بازی	چوسرده
	برای سر خوردن روی برف	
ÇUKÂ	یک نوع بازی با چوب	چوکا
ÇIÇAM	اظهار تعجب (چه عجب)	چی چم
ÇIÇEM	نوعی علف هرزه	چیچم
ÇINEKÂ	جوجه ماکیان دوسه ماهه	چینکا
ÇINGÂ (JINGÂ)	محل جمع آوری خرمن، خرمن جا	چینگاه (جینگاه)

ح

HEZEMÊ	حمله	حزمی
HEQENA	تحمیل	حقنه
HALVYÂT	شکر پنیر	حلویات
HAMTI	مجانمی	حمتی

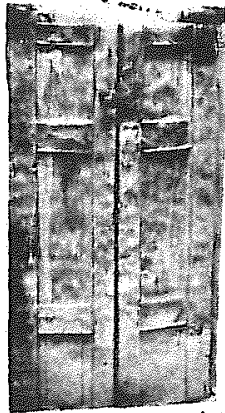
خ

XÂR	خوب	خار
XÂK	قبر — گور	خاک
XÂL	تنه درخت	خال
XÂLANG	میله یا چوب کج	خالنگ
XÂLUK	خاله	خالوک
XÂM	چرم پوست دباغی شده	خام
XAJILAK	قلقلک	خجیلک
XARÂMUM	خرامان	خرامون
XARPENO	سسک	خرپنو
XERDE FELFEL	ماس مالی کردن	خرده فلفل

ÇELEKÂ	چوبهای خشک و ریز	چلکا
ÇELKAR	ظرف گلی مدور کوچک (ظرف روغن)	چلکر
ÇELEMÂR	زن زانو	چل مار
ÇELEMÊ	وسيله نخ ریسی	چل می
ÇELO ÇU	شاخ و برگ درخت	چل و چو
ÇALVEŞ	چربی یا قرمه داخل نان	چلوش
ÇELA	هو و جنجال	چله
ÇLI	پارس — گوه	چلی
ÇLIK	کدو یا خیار نارس	چلیک
ÇLI MELI KÂ	الک دولک بازی	چلی ملی کا
ÇAM	امکان انجام کاری برای کسی، راه دست بودن	چم
ÇEMER	صدا	چمر
ÇEMEK	کنه صحرائی	چمک
ÇENNEK	چینه دان مرغ	چنک
ÇANGEL	چغندر	چنگل
ÇANGELI	چنگال کشیدن	چنگلی
ÇANGEM	چوب نوک تیز به عنوان میخ	چنگم
ÇENNOT	بریده ای بشکل هفت که در بالای تخته ای که برای سد آب نهرو استفاده از آن درست می کنند، بوجود می آورند.	چنوت
ÇU	چوب	چو
ÇUBÂQ	چپق	چوباق
ÇUXAT	یک نوع وسیله حساب — چوب خط ره ک به شیر واره	چوخط

DÂR	دارخت	دار
DÂR BENA	بالا و پائین رفتن، تحرک داشتن	داربند
DÂRT	قیچی پشم چینی	دارت
DÂRTALÂ	خروس جنگلی	دارتلا
DÂRSENI	روشن کردن	دارسنی
DÂR KETEN	دارکوب	دارکتن
DÂRENG	ردی که بر اثر کشیدن تنه درخت بر زمین بجای ماند.	دارنگ
DÂR VÂŞ	خزۀ درختی	دارواش
DÂRVAK	قورباغه سبز درختی	داروک
DÂZ	تیغۀ سنبله گندم	داز
DÂZZAH	واحد وزن (۲۴ سیر)	دازه
DÂLMARZEANGUR	انگورمازندران شرقی دارالمرز	دال مرز انگور
DÂHRA	داس کوچک درو	داهره
DÂHLA	چوب دو شاخه	داهله
DÊB	دیو	دب
DABŞOS	درهم ریخته	دبشوس
DÊBAK	چوموشی	دبک
DAPELQES	قرشده	دپلقس
DETAR	دختر	دتر
DERD DAKENEN	گوزیدن	درد دکتن
DARZEN	سوزن	درزن
DAR KANNÂ	درگاهی	درکنا
DEREM	واحد وزن معادل ۲ سیر	درم

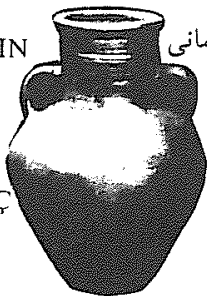

واحد وزن معادل ۲ سیر

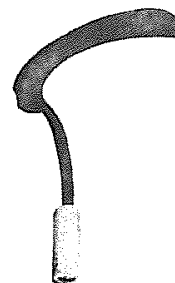
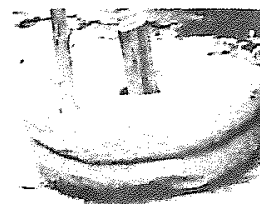
۱ - در گویش کندلوس لغت دیورادب ۱: ۱ گویند که در حقیقت ریشه لغت دبیری و نویسندگی است و بنابه گفته فردوسی ایرانیان خواندن و نوشتن را از دیوها آموختند.

XERDIM	رو به آفتاب	خردیم
XERZÂ	خواهرزاده	خرزا
XARGEL	زنبۀ روی اسب برای حمل سنگ	خرگل
XARMEZE KÂK	توت فرنگی وحشی	خرمزه کاک
XEREN	کسی که زیاد سرفه می‌کند (مسلول)	خرن
XERENNA	جذام	خرنه
XEŞ	بوسه	خش
XAF ANGENE	خلوت می‌کند	خف انگنه
XÊK	خیک	خک
XÊKEN	خیگی	خکن
XELAR	نخود فرنگی	خلر
XEMAN	دشت قطعه زمین صاف وهموار	خمن
XAMIR MÂR	مایۀ خمیر	خمیرمار
XAMIRA	ذات	خمیره
XON	صاحب	خن
XENA	خانه	خنه
XENA SAR ZEMÂ	داماد سرخانه	خنه سرزما
XENA KATUL	تنبل - تن پرور	خنه کتول
XENA NEŞIR	مریض یا بیمار از کار افتاده و خانه نشین	خنه نشیر
XO	خواب	خو
XOVELI	خواب آلود	خوولی
XI	خوک	خی
XI AQUZAK	سیر وحشی	خی اغوزک
XIMERQENA	آدم کوتاه قد و چاق - خپله	خی مرغنه
XI YAK	چوب نیم سوز کوره	خی یک

DAGERES	برگشته	دگرس
DAL	شکمو — دله	دل
DEL BE PEŞ	باخیال راحت	دل به پش
DALA	روباه	دله
DAMÂS	ماسیده	دماس
DAM BAXÂRDAN	نفس تازه کردن	دم بخاردن
DEMBLESKEN	سقائک یا دم جنبانک	دمبلسکن
DAMETAN	لگد کردن	دمتن
DEMES	گاو ماده جوان	دمس
DEMES PÊ	گاوچران (گوساله جوان)	دمس پی
DAMÏ	بادبزنی پوستی	دمی
DENGER	کوزه سفال کوچک	دنگر
DO XÂLA	قیم دوشاخه	دوخاله
DURDANG MALÊS	نوعی بازی (پرش)	دوردنگ ملس
DU DAKEN MÂS DAKEN	شلوغ و پلوغ	دودکن ماس دکن
DAVAS	بسته	دوس
DAVESSAN	بستن	دوسن
DUŞEN	کوزه کره گیری	دوشن
DUŞE BENI	پارچه ضخیمی که موقع حمل چوب روی شانه می گذاشتند.	دوش بنی
DUL VERIN	دلاک — ختنه گر — سلمانی	دول ورین
DEVELID	گیاهی شبیه گلپر	دولید
DUNA	برنج	دونه
DUNE PÂÇ	طبق نازک چوبی	دونه پاچ

DERNA	(ترنا) شلاق و امثال آن	درنه
DARIN BARIN	تو در تو	درین برین
DAZA	لبریز	دزه
DESPUT	تپانده شده	دسپوت
DAS BAIT	فراموش شده	دس بیت
DASTANBU	شبه گرمک	دست انبو
DASTÂS	آسیای دستی	دستاس
DASTÔ	آبی که در آفتابه ولگن است و برای شستن دست بکار می رود.	دستو
DAS JERAB	دستکش	دس جرب
DAS XÂXAR	خواهر خوانده	دس خاخر
DAS XÂLA	نوعی داس درو	دس خاله
DASMÂS	دستگیر (فرزند)	دس ماس
DEŞT	همه — تمام	دشت
DAŞTUN	دشتبان	دشتون
DAŞENÂ	تیر روی کپاچین	دشنا
DAFET	خوابیده	دفت
DAFETE	خوابیده — خواب رفتن دست و پا	دفته
DAFISSÂNI	خیساندن — خیش خورده	دفیسانی
DÊKÂSEKAŞKUL	ظرف چوبی دومی	دکاسه کشکول
DAKAŞ	عوض	دکش
DAKKEL	اصلاً	دکل
DAKENNI	حکاکی	دکنی
DAKUŞTAN	خاموش کردن	دکوشتن
DAGERDÂNNI	وارونه	دگردانی

RÂSSA	مترسک	راسه
RAT	کنار	رت
RET	رها	رت
RAJVAND	منگوله	رجوند
RAÇ	راه — روبراه	رچ
RAÇEPÊ-RAÇEKEL	جای پا	رچ پی — رچ کل
RAÇI	گوساله ۴ ساله نروماده	رچی
RED BAN	گم شو	ردبن
RÊS	ریس — نخ پشمی	رس
RASSEN	طناب	رسن
REŞK	تخم شپش	رشک
RAF	طاقچه زیر سقف	رف
RAQ	ریق	رق
REK	قوز	رک
RAKIDAN	خاراندن	رکیدن
REM	شاخه باریک درخت	رم
ROXENA	رودخانه	روخنه
RUMIYÂ	لویا	رومیا
RUNEKI	پارڈم	رونکی
RIS	بوته های جنگلی سوزن برگ	ریس
REŞKEN	شپشو	رشکن
RIKÂ	پسر	ریکا
RIK HÂÇIYAN	لیخند زدن	ریک هاچین

DUNE ŞUR	لاوک چوبی گود برای شستن برنج	دونه شور
DAVENNIKÂK	جای نخ و سوزن	دونى کاک
DAVISÂ	قبلاً — چند لحظه قبل	دویسا
DEHÂJ	لحاف	دهاج
DEHANAVELÂR	دهن دره	دهان ولار
DAHELO BAHELO	ریخت و پاش	دهلو (بهلو)
DI	دود	دی
DIYÂR	پیدا	دیار
DIYÂRI	از دور (دیدگاه)	دیاری
DIZENNEN	سه پایه	دیزنن
DAIŞTA	گوشت سرخ شده	دیشه
DIM	صورت — چهره	دیم
DIMÂ	حدود — منطقه	دیما
DIM BADÂ	دور افتاده	دیم بدا
DIA	دوده	دیه
DAITAN	مالیدن	دئیتن

ذ

ZEPINJ	کوفت کردن	ذپینج
ZEQ ZEQ KARDAN	سوزش کردن جراحت	ذق ذق کردن
ZAQALMUT	زهرمار کردن زغنبوت	ذقلموت

ر

RÂJENNA	انشعاب راه آب زمین	راجنه
RÂD	رعد و برق	راد
RASEL MÂL	معامله حضرت عباسی	راس المال

ZANÂ KENEN	زنها	زنا کنن
ZANGO	آب ماست	زنگو
ZANGO	سوسوزدن چشم در تاریکی	زنگو
ZAN MÂR	مادر زن	زن مار
ZUR	فضولات حیوان (پهن)	زور
ZUZI	نوعی پرنده	زوزی
ZÊHNA	هواکش	زهنه
ZIZ	زوزه	زیز
ZÊQEN	مردنی	زیقن
ZIK	سینه سرخ (پرنده)	زیک
ZIK ZÂHLA	کم دل، ترسو	زیک زاهله
ZIL	تنگ	زیل
ZIENJ	برگ بارهنگ	زینج
ZINNA	زنده	زینه
ZINHÂR	فریاد	زینهار

س

SÂPURA	تفاله	ساپوره
SÂJA	جارو	ساجه
SÂX	ساق	ساخت
SÂREX	بقچه	سارخ
SÂK	فک	ساک
SÂL	پیشانی	سال
SÂLEMEJ	خوشقدم (اولین کسی که با گل و سبزه و گیاه و آب پس از تحویل سال وارد خانه می‌شود).	سال مج

ZÂRKALÂÊ DAŞTUN	کسی را در جایی معطل کردن — کاشتن	زار کلای دشتون
ZÂREVÂR	به سختی	زاروار
ZÂGESAN	گوسفند زاینده	زاگسن
ZÂVAŞT	گاوی که هر سال می‌زاید	زاوشت
ZÂHLA	کبد (صفرای جگر) کیسه صفرا	زاهله
ZEBELQERD	گوزیدن	زبلقرد
ZEHEL	کسوف یا خسوف	زحل
ZERÂ'	کشاورزی دیم	زراع
ZARDEBEQEZ	زرد چهره	زرد بقز
ZARDE SUTI	آلوزرد	زرد سوتی
ZERYÂT	بعید	زریات
ZERIJA	تخم نارس داخل تخمدان مرغ	زریجه
ZAQQ UM	تلخ مزه، بسیار تلخ	زقوم
ZAQENE	کوفت می‌کند	زقنه
ZEK	ترشحات بینی	زک
ZEKTER	دماغو	زکتر
ZELFIN	چفت در	زلفین
ZELFIN	علف کوهی	زلفین
ZELAQ	ریزه میزه	زلق
ZEM	رطوبت	زم
ZEMÂ	داماد	زما
ZEMÊR	تغییر کردن	زمر
ZANÂ	زن	زنا
ZENNÂR	دروغ بستن	زنار

SESK	ترش	سک
SESKA	سنجاق	سسکه
SATAL	زمخت	سطل
SEQELMA	لقمه - سنگین	سقلمه
SOQÔ	یخ کردن	سقو
SEKENDERI-xordan	با سر افتادن - سر سم رفتن	سکندری خوردن
SEKENI	آرام گرفتن	سکنی
SELB	سرب	سلب
SULUK	روش، رفتار	سلوک
SELIK	قی چشم	سلیک
SAMÂ	رقص	سما
SEMMÂT	صورت	سمات
SEMENI	سمنو	سمنی
SANGETAJ	مارمولک دندان دار	سنگ تاج
SANGQERA	زمین سنگلاخ	سنگ قره
SENGIN	کوزه در دامداری (واحد وزن)	سنگین
SENNÂ	کرم روده (سنده)	سنه
SU	نور	سو
SUTI	آلو	سوتی
SUJE BIJ	سوزش	سوج بیج
SUZAN GERZI	کرم شب تاب	سوزن گرژی
SUZI	گیاه لوئی	سوزی
SUSEM	سوسن	سوسم
SÔSANG	سنگ چاقو تیزکنی	سوسنگ
SI	تپه	سی

SÂVIN	صابون	ساوین
SÂYNA	سایه	ساینه
SÊB	سیب	سب
SAX	سیخ	سخ
SARÂJA	زخم حیوان	سراجه
SARÂKU	رسوا کردن	سراکو
SARO	اولین آب پاییزی بعد از کشت گندم	سراو
SARBENO	رویهم غلطیدن	سربنو
SARTAB	قاییدن	سرتب
SERJ	قره قروت	سرج
SERJAK	دوده	سرجک
SARJEL	شست و شو کردن و لباس پوشیدن	سرجل
SERJENABUR	بدرک	سرجنابور
SARDEM	شعور	سردم
SARZAN	سر پوش	سرزن
SAR QELEME	معلق زدن	سرقلمه
SAR SANG	سنگ زبرین آسیاب	سرسنگ
SAR KÂRT	کارد ریش تراشی	سرکارت
SERME GANEM	سیاهک گندم	سرمه گنم
SERMENNEN	سرمه دان	سرمنن
SARMÎST	کسی را قال گذاشتن	سرمیشت
SRIK	جزیی - مختصر	سریک
SRIKUK	یک ذره	سریکوک
SARIN	زیر سری	سرین
SERIN	ران	سرین

ŜARRÂBA	سینه بند رشته ای اسب	شرابه
ŜARAB ŜARAB	سروصدا	شرب شرب
ŜEKEREM	سار	شکر
ŜÊKÊ	سرشاخه نازک درخت	شکه
ŜEL	خیس	شل
ŜELÂR	فراوان	شلار
ŜELE KEL	دست و پا شکسته	شل کل
ŜALAM	سیب شیرین	شلم
ŜAM	ستون زیر سقف	شم
ŜÂMALA	له ولورده	شماله
ŜAM NEŜIR	شب نشینی	شم نشیر
ŜENDER	بی مو	شندر
ŜENG	سبزی خوردنی، سبزی صحرایی که می‌خورند	شنگ
ŜO	شب	شو
ŜOPAR	خفاش	شوپر
ŜOPÊ	پائیدن در مزارع — شب پا	شوپی
ŜOJEN	جن شب	شوچن
ŜURENGÂ	مرده شورخانه	شورنگا
ŜOSARI	نصف شب	شوسری
ŜUKÂ	آهوی کوهی	شوکا
ŜUL	صدا زدن ازدور	شول
ŜULÂ	لباس چوپانی	شولا
ŜUME	میروم	شومه
ŜUNAK	دوش	شونک

SIYÂLI	سفالی	سیالی
SIB	لگن خاصره	سیب
SIS	جیرجیرک	سیس
SÊK	جوان کمتر از ۱۵ سال	سیک
SIKÂ	اردک	سیکا
SI KATÂ	رها شده	سی کتا
SIL SILI	کثافت کاری	سیل سیلی
SÊLAK	بره یک ساله	سی لک
SIM	کپک	سیم
SIMKÂ	دمل	سیمکا
SIMA	دمل	سیمه
SINAZEL	زنگ روی سینه اسب	سینه زل
SIO	سیاه	سیو
SIOHALI	گوجه سیاه جنگلی	سیوهلی
ŜÂB	ش جهیدن	شاب
ŜÂREB	سییل	شارب
ŜÂQELUS	بهانه گیر	شاقلوس
ŜÂL	شغال	شال
ŜÂL TES	علف هرزه در گندم زار	شال تس
ŜÂL MARGI	موش مردگی	شال مرگی
ŜAB ÇERA	میوه و آجیل و تنقلات که در هنگام شب نشینی می‌خورند.	شب چره
ŜÔBA	شرکت	شبه
ŜET	تخم مرغ بی نطفه خراب	شت
ŜATUK	شبنم	شتوک

ع

AJIK	عجیک (اجیک) کرم	
ASSERI	عصیری (اسری) اشک	
ALÂYENA	برملا — آشکار، آشکارا	علاینه
ALAL	فضول	علل
ALI PERNAK	ملخ سبز (الی پرنک)	علی پرنک
ANUN	عنان	عنون
ÊBUR	معیوب	عیبور
ÊNUS	کسی که آهسته راه می‌رود	عینوس

FÂŞ	فحش	فاش
FETUR	مرگ آنی	فتور
FERT	فین کردن	فرت
FERMENI	خرمالو	فرمنی
FES	خواب	فس
FES FES KARDAN	آهسته کار کردن — وقت گذراندن	فس فس کردن
FESXÂRA	کاسهٔ بزرگ چینی	فسخاره
FESK	راز	فسک
FESKEN	کسی که تو دماغی حرف می‌زند	فسکن
FATIR	نان بی مایه	فطیر
FEL	پختن چیزی زیر خاکستر داغ	فل
FELVA	شنبلیله	فلوه
FLIK	تف	فلیک
FENAR	فانوس	فندر
FIYA	پارو	فیه

ŞUNA QEPPIN	شانه بسر	شونه قپین
ŞUNÊ MÊ	وسیله پشم ریزی	شونه مه
ŞE	نم نم باران	شه
ŞÊ	آغوز — اولین شیر بعد از زایش حیوان	شی
	شیرماک	
ŞI PÊR	پدر شوهر	شی پر
ŞI DETAR	دختر شوهر	شی دتر
ŞIR DÂR	درخت از خانواده انجیر	شیردار
ŞIR DUN	شیردان	شیردون
ŞIRZA	شیر به شیر	شیرزه
ŞIREN	شیرین	شیرن
ŞIRÊ NAR	علف کوهی	شیرنر
ŞIŞ	شاخهٔ باریک و بلند — ترکه	شیش
ŞIŞÂK	نوعی سبزی خوراکی و تیغ دار	شیشاک
ŞIŞEM	سوت زدن — صفیر	شیشم
ŞIŞENAK	گل گاوزبان	شیشنک
ŞIMÂR	مادر شوهر	شی مار
ŞIVANG	داد زدن، گریه با صدای بلند، شیون، شیون کردن	شیونگ

ص

SÂBQARÂN	یک ربالی — یک قرانی	صابقران
SÂT	سالم، صحبت	صات
SENNAX	صندوق	صنخ
SAVÂHI	صبح	صواحی

QALYEN	قلیان	قلین
QALI NEHÂR	صبحانه	قلی نهار
QALIYA	حلیم	قلیه
QANQALÂÇLI	الله کلنگ	قنقلاچلی
QU	چوب پنبه	قو
QAVÂ	کت	قوا
QURT	گلگاه قسمت بالای سبب آدم	قورت
QUŞ	شاهین	قوش
QIYA	فتنه	قیه

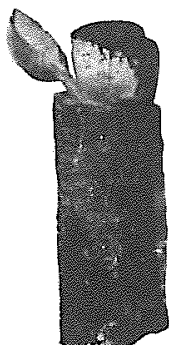
ق

KÂ	بازی	کا
KÂTÊ	نردبان	کاته
KÂÇI PLÂ	برنج و ارزن پخته شده	کاچی پلا
KÂREGRUN	مصیبت سنگین — بزرگ	کار گرون
KÂSA	واحد وزن	کاسه
KÂŞ	زنگ	کاش
KÂŞEM	کپک	کاشم
KÂKAREN	محل بازی	کا کرن
KÂKU	دایی	کا کو
KÂL KÂLO	جمع شدن آب در دهان هنگام تهوع	کال کالو
KÂLVİYÂ	کار ابزار آسیابان برای بلند کردن سنگ و فشردن گندم در داخل آسیاب	کالویا
KÂLVİYÂS	خمیازه	کالویاس
KÂLA	لنگه — سینه	کاله

ق

QÂQ	خشک	قاغ
QET	قدرت — زور	قت
QEÇ	لوچ	قچ
QED	قوت	قد
QED	خود رأی	قد
QADERA	ظرف بزرگ	قدره
QER	بیضه	قر
QERÂB	کرکس	قراب
QRAPPUN	آروغ	قراپون
QEREN	مبتلا به فتق	قرن
QERENNOT	مبتلا به فتق	قرونوت
QARINÂK	تپلی	قریناک
QERVUN	قربان	قرون
QERÊ	قوری	قره
QAZÂ QELFIN	قرن قلفی	قراقلفین
QAŞÔ	وسیله تیمار اسب	قشو
QAF	قدح — کاسه بزرگ سفالین	قف
QEL	زور دادن — هل دادن	قل
QALÂFER	نوعی میخک (قرنفل)	قلافر
QALTING	گلو	قالتینگ
QELEJ	قلو (دقلج — دوقلو)	قلج
QALD	دهان	قلد
QEL QEL	جوشان	قل قل
QALAN DUŞ	سوار کردن برشانه (دوش)	قلن دوش
QALI	سفید کردن مس	قلی

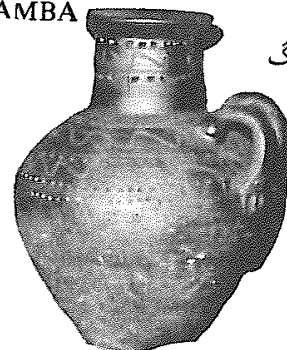
KEÇELÂBİZ	مثانه گوسفند	کچلابیز
KAÇA	قاشق چوبی	کچه
KAÇELËS	نوعی ملاقه چوبی	کچه لس
KEÇIK	کوچک	کچیک
KIÇKEMÂR	نامادری	کیچک مار
KEÇILA	تکه های چوب	کچيله
KAÇÇIN	جای قاشق و کچه	کچین
KADU ÇAFTA	شاخه ای که کدو از آن بالا می رود	کدو چفته
KADU HOKEŞI	کدو آب پز	کدوهکشی
KER	صخره	کر
KARB	کاسه زانو، ساق پا	کرب
KARB	نوعی درخت	کرب
KARPÂ	تور ماهیگیری	کرپا
KARÇU	نوعی درخت	کرچو
KÊRÊS	محل نگهداری گوسفند و گوساله	کرس
KERGE ÇARUK	گیاه خوراکی	کرگ چروک
KARKARÂ	سبزه قبا	کرکرا
KERKE	محل جمع آوری شیر	کرکه
KERKE MÂSEM	انتهای سرای چوپانان	کرکه ماسم
KARKIT	قارچ	کرکیت
KERG	مرغ	کرگ
KERGE ÇAK	نوعی قارچ	کرگ چک
KERMEJEN	کرمو — کرم خورده	کرمنجن
KERME KETEKÂ	پر از کرم کرم افتاده	کرم کتکا
KERMAK KLÂ	کلاه زنانه	کرماک کلا
KERME VEZÂQ	پر از کرم شدن	کرم وزاق
KEŞ	ادرار	کش

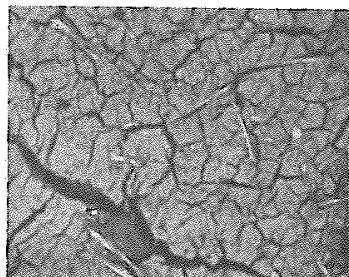
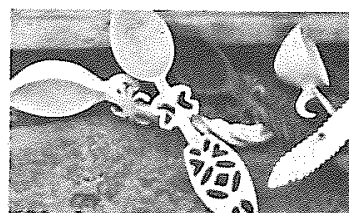
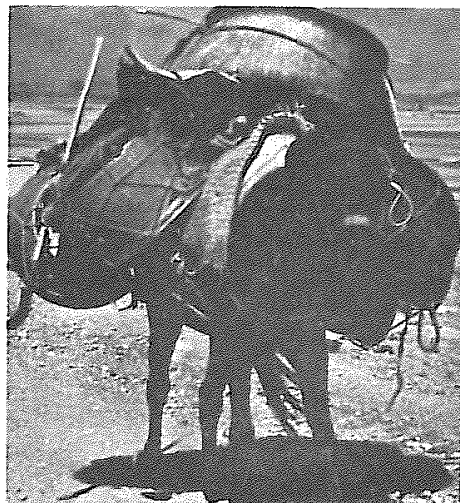
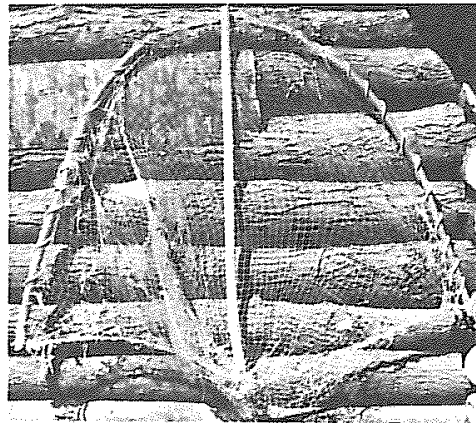
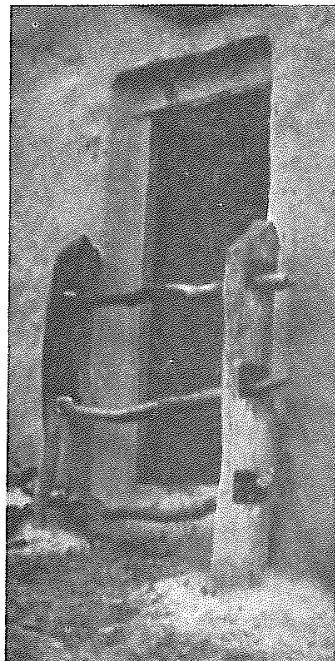

KÂVI	گوسفند شکم اول	کاوی
KÂHMÂR	انبارگاه	کاهمار
KÂHVAR	توری که با آن گاه حمل می کنند	کاهور
KEB	حصیر	کب
KAPAR	پوست سفت شده روی زخم	کپر
KEPPER	تنه درخت	کپر
KAPUR	لب کلفت	کپور
KAT	گل مخلوط با گاه برای بنایی	کت
KATÂR	چانه	کتار
KATÂRAK	سرکشی به اسب و قاطر	کتارک
KETAR	کبوتر	کتر
KATERÂ	قاشق چوبی	کترا
KETEKÂ	توله	کتکا
KATEL	کنده هیزم	کتل
KATEL KAŞ	نوعی سوسک	کتل کش
KATENÂ	وسيله کوبیدن، شیشی چوبین شبیه گوشکوب به اندازه های گوناگون	کتنا
KATUL	جفت گیری سگ	کتول
KATUK	توده ای از برف، گل و...	کتوک
KETA	توله	کته
KETI	تپه	کتی
KATIN	قسمتی از تنه کلفت درخت	کتین
KAJ XELQ	عصبانی	کج خلق
KAJDAR	در کوتاه	کج در
KAÇÂK	خانه چوبی	کچاک
KAÇEPÊ	گرفتگی ماهیچه	کچ پی
KEÇELÂB	پوسته تخم مرغ	کچلاب

KULUM	کلون در	کلوم
KALHER	نوعی دروازه چوبی	کلهر
KALA	اجاق	کله
KELI	لانه	کلی
KALLI	آهنگ — آواز	کلی
KALI KAK	میوه نسترن وحشی	کلی کک
KALI KAK SUTI	آلو سبز	کلی کک سوتی
KÊLÊN	خاکستر	کلین
KALYUK	نوعی بازی	کلیوک
KEMÂQUŞ	قارچ خوراکی	کماقوش
KANNÂ	آستانه در	کنا
KENÂR	چپر دور مزرعه	کنار
KANAB	کنف	کنب
KANAB KEÇILA	ساقه کنف خرد شده	کنب کچیله
KENJI	کنجد	کنجی
KANDEPEL	نوعی مار	کند پل
KENES	ازگیل	کنس
KANGEL	کندو	کنگل
KANNU	زالو	کنو
KORNE	می‌خواهی چه کنی	کورنه
KAVAZ	لاک پشت	کوز
KUS	اجبار	کوس
KUS KUSI	به اجبار — به زور	کوس کوسی
KOK	کبک	کوک
KUKALÂ OÂZ	کلاغ سیاه	کوکلاغاز
KUKENÂR	کوکنار، بوته خشخاش	کوکنار
KUL	پوست	کول

KEŞTER	کسی که کنترل ادرار ندارد (شاشو)	کشتر
KAŞK	گیاه خوراکی	کشک
KAŞKIT	پرستو	کشکیت
KAŞA	بغل	کشه
KAŞI	بند و چرم پالان تنگ	کشی
KAFÂ	دنبال	کفا
KEFFA	خراب و ویران	کفه
KAL	کچل	کل
KÊL	مسیر	کل
KEL	کند (ضد تیز)	کل
KAL	شاخه	کل
KELÇÂRŞAMBA	چهارشنبه سوری	کل چار شنبه
KALÂ	کوزه سفالی بزرگ	کلا
KALÂÇ	کلاغ	کلاچ
KELÂK	جوش	کلاک
KALLÂYI	کربلایی	کلابی
KALÇU	خانه چوبی	کلچو
KALESİ	بالای اطاق	کلسی
KALEŞT	چوب نوک تیز	کلشت
KALAK	نردبان چوبی مزرعه	کلک
KELAK	بلوز بی آستین پشمی	کلک
KEL-KEL	سرفه	کل کل
KALEMÂR	نیمسوز داخل اجاق	کل مار
KELEM	طویله	کلم
KULU	تکه	کلو
KALVÂ	نان چوپانی	کلوا
KALUJERAB	جوراب کلفت	کلوجرب

۱۲ - تور ماهیگیری - کلهر - سنگ چین - کچه - کوچ - دیوار

KUL	کوهان	کول
KULEPAR	گلپر	کول پر
KONE	میخارد	کونه
KAHU	کبود	کهو
KAHU ZEMÂ	ناسزا (داماد بمیری)	کهو زما
KAHU SUTI	آلو سیاه	کهو سوتی
KIJÂ	دختر	کیجا
KÊYK	کک	کیک
KIK	پشم نامرغوب	کیک
KILA	جوی آب	کیله
KILA	واحد وزن - کیل	کیله
KIMA	کومه	کیمه
KING SUJA	کون سوزی	کین سوجه
KING	مخرج آدمی	کینگ
KINGEN	خشتک	کینگن
گ		
GÂL	گونی بزرگ	گال
GÂLE	چوب جارو	گاله
GÂLEŞANGIR	انگور وحشی، بارانک	گالش انگیر
GÂLENJ	جوالدوز	گالنج
GÂHRA	گهواره	گاهره
GABEGÂL	پر حرف	گبگال
GATA	بزرگ	گته
GÊJAK	طوفان	گجک
GADDAVÂ	پدر بزرگ	گدوا
GERDI	کنتراتی	گردی
GERDIK	قل خوردن	گردیک

GAMERD AŞ	آش برنج که با آب کشک خورند	گمرد آش
GEME	می‌گویم	گمه
GANJI ARAB	آبله‌رو	گنجی عرب
GENENE	می‌گویند	گننه
GENEKÂ	گلولهٔ نخب	گننه کا
GANIMÂ	رگیل	گنیما
GO	گاو	گو
GOPONO	گاوچران	گوپنو
GÔ DELESUTI	آلو بزرگ گودله	گودال سوتی
GURES	ارزن	گورس
GURSE PLÂ	پلوی ارزن	گورس پلا
GUREŞKÔ	گورکن	گورشکو
GUŞE XÊZ	هزار پا	گوش خز
GUŞNIK	در گوشی	گوشنیک
GUK	گوساله	گوک
GUKZÂMUS	نخود سیاه	گوک زاموس
GEHEN	گون	گهن
GI	مدفوع	گی
GITER	کسی که کنترل مدفوع ندارد	گیتیر

ل

LÂB	پاره — شکاف	لاب
LÂPI	شکاف	لاپی
LÂÇ	پاره — باز	لاچ
LÂÇEPÊ	باز — کاملاً باز	لاچ پی
LÂRDA	چوب حصار مزرعه	لارده

GARAZ	دندان نیش	گراز
GERZEMÂL	زوزی، نوعی گیاه (لوئی)	گرمال
GERZI	حشره	گرتزی
GERZIK	گرتزیک (گرتزیک) دشنه — قمه	گرتزیک
GEREM	پشت پا	گرم
GERMÂS PLÂ	مخلوط پلوماست و شیر	گرماس پلا
GERÊMKÂ	پیمانۀ نفت	گرمکا
GARA	مایه پنیر	گره
GRÊ	بنازم	گری
GERPLÊS	پلیسه و گره	گرپلس
GERIYAR	بد حساب	گری یر
GEZELIK	موی فرریز، میوهٔ ریز	گزلیک
GAL	موش	گل
GALANJE SAR	قرار دادن کسی روی شانه	گلانجسر
GELEBENI	بختک	گل بنی
GELEÇÂL	معدن گل سفید	گل چال
GÊLÊZ	آب دهان	گلز
GEL AQUZ	فندق	گل اغوز
GELEKÂ	ستارهٔ سحر	گل کا
GELAM	منگوله	گلم
	ضرب المثل کنایه از ناقص کردن چیزی	گل محمد چرم
GEL MAMMADE ÇARM	چیزی	
GELA	بوته	گله
GELÊ	تکه	گله
GALYAK	آروغ	گلیک
GAMMÂL	آدمهای لش	گمال

LAKAK	فشار دادن	لکک
LEKETI	سبکسکه	لکتی
LAM	بوته های تیغ دار درهم	لم
LAMPÂ	چراغ	لمپا
LAMÇ	دهان	لمچ
LEM KISA	کیسه حمام	لم کیسه
LEMMER	حاشیه پیراهن	لمر
LENJ	پلو دم نکشیده	لنج
LANGERI	دیس گرد	لنگری
LÔ	لب - کناره	لو
LAVÊ	دیگ	لو
LÔ	بالا	لو
LU	ساقه بالا رونده	لو
LUT	غذای سگ	لوت
LUTKÂ	قایق	لوتکا
LUR	نوعی پنیر شیرین	لور
LEVAR	نوعی درخت	لور
LUŞA	لب	لوشه
LULA'IN	لوله هنگ	لولئین
LOYÊSAR	سر کوه - بالای کوه	لوی سر
LÊSA	جایی که برای گاو نمک می ریزند	لیسه
LING	پا	لینگ
م		
MÂTETI	عصبی - دیوانه ای که با طلوع ماه بیماریش عود کند	ماتتی

LÂŞ	تنه - تکه	لاش
LÂŞKÂT	تکه چوب	لاشکات
LÂFAN	طناب کنفی	لافان
LÂK	لاوک چوبی	لاک
LÂKEPAR	تکه تشت	لاک پر
KÂKERAN	وسیله تراشیدن لاک	لاک رن
LÂMIZA	داخل دهان	لامیزه
LÂHVÂR	سیل	لاهور
LAT	تخته	لت
LATÂK	قالب جوراب	لتاک
LATAR	۵۷۶ سیر (واحد وزن)	لتر
LATERMA	نتراشیده	لترمه
LATEKÂ	جالیز	لتکا
LAJUM	بیماری فارچ دهان (آفت)	لجوم
LAÇEK	روسری	لچک
LÊX	شکم	لخ
LÊX	سوراخ	لخ
LÊXEN	مادیان با میل جنسی زیادی؛ حشری	لخن
LARZENA KÂÇUL	بی دست و پا	لرزنه کاچول
LAS	آهسته	لس
LESK	سمور	لسک
LESAK	سبزی کوهی	لسک
LAŞ	لجن - لجن زار	لش
LEŞK	دروازه چوبی	لشک
LEFÂ	چوب دو شاخه برای خرمن	لفا
LAFTEKÂ	دیگ مسین کوچک	لفتکا

MERQENA	تخم مرغ	مرغنه
MERYUN	موریانه	میریون
MES BA' TE	کور خوندی	مس بشته
MES XÂRI	ماست خوری	مس خاری
MASSAK	چسبنده	مسک
MASEKI	سقز	مسکی
MESAMMÂ	فسنجان	مسمما
MAŠT	پُر — لبریز	مشت
MEŠK	تمیز	مشک
MAK	گر	مک
MAKSAF	زیر سیگاری	مکثف
MAKKEL	شوره سر	مکل
MAKKA	بلال ذرت	مکه
MALÊ	ماده سگ	مله
MANJEL	جای گرم	منجل
MANNAR	واحد پیمانہ	منر
MANGELÊ	دسته گندم سبز	منگله
MANGELYÂ	استراحت گاه گوسفند	منگلیا
MANÊ	مال من	منه
MAVÂL	مستراح، مبال	موال
MURI	گریه و زاری	موری
MUS	مخرج، مقعد	موس
MUSEQEL	گودی مخرج آدمی	موس قل
MUŠI	قاطر سیاه	موشی
MULÂ	لک لک	مولا

MÂTRING	آدم ریز نقش	ماترینگ
MÂÇEKEL	مارمولک بدون دندان	ماچکل
MÂÇÇEKE	ماده	ماچکه
MÂRSINEPAÇ	کاسنی	مارسینه پیچ
MÂRŠAN	گوساله دو ساله	مارشن
MÂRKÂSA	روز دوم عروسی	مارکاسه
MÂŠA	انبر	ماشه
MÂLEŠÂH	نوعی رهن	مال شاه
MÂHR	مار	ماهر
MATAT	ماتحت	متت
MATUK	کوتوله	متوک
MASLEMATÊN	ضرب المثل	مثل متین
MEJRI	صندوقچه	مجری
MAJIZ	تملق	مجیز
MEJIK	مژه	مجیک
MEJILA	مورچه	مجیله
MAX	میخ	مخ
MEXTÂBÂD	مختار آبادی	مختاباد
MAXRÂ	نوعی درخت	مخرا
MARJUMA	مجمع (سینی بزرگ کنگره دار مسی)	مرجومه
MARJI	عدسی	مرجی
MARXÂ	دوست نزدیک	مرخا
MERSAK	ظرف مسی بزرگ چوپانان	مرسک
MEREŠK	تخم مگس	مرشک

NAM	مرطوب	نم
NEMÂZIN	عصر — غروب	نمازین
NEMÂȘTÊR	شب — غروب	نماشتیر
NEMÂK NEMÂK	خود نمایی — نمایش	نماک نماک
NENIYAK	مردمک چشم	ننیک
NÔ	ناودان	نو
	ناسزا (نامت به خاک فرو رود)	نوه گل کت
NUM GEL KAT	بمیری!	
NEHÊB	نهیب — سرزنش	نهب
NANÂ	مادر بزرگ	نه نا
NILA	اسب وقاطر سفید	نيله
NIM·KÂRI	نوعی معامله	نیم کاری

و

VÂ	باد	وا
VÂJÂR	رسوا	واجار
VÂÇÂȘT	برملا	واچاشت
VÂRUN	باران	وارون
VÂZIK	ماسه	وازیک
VÂȘ	علف	واش
VÂȘANJEN	قیچی علف بر	واش انجن
VÂGE (VÂȘE)	باشه — قرقی	واگه (واشه)
VÂHMUN	بهمن	واهمون
VÂHA	وای (علامت تعجب)	واهه
VETIK-VETIK	وول خوردن — در جا بسیار جنییدن	وتیک وتیک
VEJA	وجب	وجه

MULAK	گوساله سه ساله	مولک
MUNNÂ	شبیه است	مونا
MHÂZ	مگس عسل مهاز	مهاز
MI	مو	می
MIÇKÂ	گنجشک	میچکا
MIÇKA SÂVIN	نوعی گیاه کف کننده	میچکا ساوین
MIDBÂR	حامله	میدبار (امیدوار)
MIRKÂ	مهره سفالی خرمهره	میرکا
MIS	مشت	میس
MIM	موم	میم
MIYEN MARZEN	راسته	مین مرزن
MAYIJ	مویز	مییح

ن

NÂ	نه، مقابل آری، بله	نا
NÂTERIK	تلنگر	ناتریک
NÂK	چانه	ناک
NÂKUM	ناکام	ناکوم
NÂL	نعل	نال
NÂYJA	آرزو بدل آرمون	نایجه
NEPÂR	تخت	نپار
NATELVES	نظلییده	نتل وس
NEXED	نخود	نخد
NAREKKE	مذکر	نرکه
NARRÔ	گربه نر	نرو
NEȘNOMA	پشت گوش انداختن	نشنومه
NESBE ȘO	نیمه شب	نصب شو